

รายละเอียดเพิ่มเติมรายงานการศึกษาและมาตรการป้องกันและ
แก้ไขผลกระทบทางเชื้อต่อคุณภาพลิ่งแวดล้อมของ
โรงเรมร้อยลิวอร์ ของบริษัท เจ้าพระยาสยาม (1975) จำกัด

- บริมาณน้ำใช้และน้ำเสียที่จะนำมาใช้ในการประเมินผลกระทบของโรงเรมฯ ให้ทราบและศึกษาสภาพความเป็นจริงของอัตราการใช้น้ำ และบริมาณน้ำเสียของโรงเรมฯ ซึ่งโรงเรมได้เบิดดำเนินการอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องในการประมาณการบริมาณน้ำใช้ และน้ำเสียของห้องพักส่วนที่เพิ่มขึ้น

ตอบ โรงเรมร้อยลิวอร์ ได้เบิกดำเนินการ เมื่อปี 2530 รวมระยะเวลาการเบิกดำเนินการจนถึงปัจจุบันประมาณ 2 ปีเศษ มีห้องพักรวมทั้งสิ้น 403 ห้อง แหล่งน้ำใช้ของโรงเรมมี 2 ประเภท คือ น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา และน้ำประปาของกระบวนการครุหลวง ได้ร้อยละ 70 ของปริมาณน้ำใช้ทั้งหมด สูบน้ำมาจากแม่น้ำเจ้าพระยา มาผ่านระบบการท่าน้ำใช้ของโรงเรม เพื่อวัตถุประสงค์ เป็นน้ำอุปโภคท่องเที่ยว ที่เหลืออีกร้อยละ 30 ใช้น้ำประปาของกระบวนการครุหลวง อย่างไรก็ตามบางช่วงที่มีน้ำทะเลหมุน ทำให้คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาน่าจะมีความแตกต่างกันตามสภาพน้ำที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย โรงเรมจำเป็นต้องอาศัยน้ำจากการกระบวนการครุหลวง เพียงแห่งเดียวจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สถิติบริมาณน้ำใช้ของโรงเรม เป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน เท่ากับ 12,450 ลบ.ม. ต่อเดือน หรือ ประมาณ 415 ลบ.ม. ต่อวัน และสถิติข้อมูลบริมาณน้ำเสียของโรงเรมที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Activated Sludge เป็นค่าเฉลี่ยรายวัน เท่ากับ 388 ลบ.ม. ต่อวัน เนื่องจากปริมาณน้ำใช้ดังกล่าวเป็นน้ำจากกิจกรรม 2 ประเภทใหญ่ คือ น้ำใช้จากห้องพักและน้ำจากการปรุงอาหาร

๑๓.๕.๙.

1.1 บริมาณน้ำใช้ และน้ำทิ้งของโรงเรมช่วงเบิกดำเนินการที่ผ่านมา

บริมาณน้ำใช้ทั้งหมดของโรงเรม	=	415 ลบ.ม./วัน
คิดเป็นบริมาณน้ำใช้จากการปรุงอาหาร (1,000 คน/วัน)	=	60 ลบ.ม./วัน
.. บริมาณน้ำใช้จากการห้องพัก 403 ห้อง	=	355 ลบ.ม./วัน
.. บริมาณน้ำใช้ต่อหน่วยห้องพัก	=	0.88 ลบ.ม./ห้อง/วัน
		403
บริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย AS	=	388 ลบ.ม./วัน
คิดเป็นบริมาณน้ำเสียจากการปรุงอาหาร	=	60 ลบ.ม./วัน
.. บริมาณน้ำเสียจากการห้องพัก 403 ห้อง	=	328 ลบ.ม./วัน
.. บริมาณน้ำเสียต่อหน่วยห้องพัก	=	0.81 ลบ.ม./ห้อง/วัน
		403

สำหรับปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Activated Sludge ของโรงเรม 388 ลบ.ม./วัน นั้น นอกจากรวมน้ำทึ้งจากห้องพัก ห้องบรรุกอาหารแล้ว ยังรวมน้ำทึ้งจากระบบ Air Washer ของห้องครัว และระบบ Water Spray Cyclone ของ Boiler ซึ่งมีปริมาณโดยเฉลี่ยประมาณ 5 ลบ.ม./วัน และน้ำทึ้งจากระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ดังนั้น ปริมาณน้ำเสียต่อห้องพักช่วงเบ็ดเตล็ดการเท่ากัน 0.81 ลบ.ม./วัน นั้น จึงเป็นค่าที่สูงกว่าความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม สำหรับการคำนวณ ปริมาณน้ำเสียจากห้องพักโรงเรมที่เพิ่มขึ้นอีก 53 ห้อง รวมเป็น 456 ห้อง จะใช้ข้อมูลพื้นฐานดังกล่าว มาพิจารณาประสาทสิทธิภาพการรองรับปริมาณน้ำทึ้งของกิจกรรมโรงเรม

1.2 การประเมินคาดการณ์ปริมาณน้ำทึ้งจากการเพิ่มเติมห้องพักโรงเรม

ปริมาณน้ำเสียเพื่อการประเมินประสาทสิทธิภาพการรองรับน้ำเสียมีดังนี้

ก. ปริมาณน้ำทึ้งจากห้องพัก (รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ)

$$\begin{array}{lcl} \text{จำนวนห้องพัก} & = & 456 \text{ ห้อง} \\ \text{ข้อมูลสถิติปริมาณน้ำทึ้งช่วงเบ็ดเตล็ดการพบร่วมกัน} & = & 0.81 \text{ ลบ.ม./ห้อง/วัน} \\ \dots \text{ ปริมาณน้ำทึ้งจากห้องพัก} & = & 0.81 \times 456 = 369.36 \text{ ลบ.ม./วัน} \end{array}$$

ข. ปริมาณน้ำทึ้งจากห้องอาหาร (รวมถึงกิจกรรมการจัดเลี้ยง)

$$\begin{array}{lcl} \text{คิดปริมาณคนใช้บริการห้องอาหาร} & = & 1,100 \text{ คน/วัน} \\ \text{ปริมาณน้ำทึ้ง} & = & 60 \text{ ลิตร/คน/วัน} \\ \dots \text{ ปริมาณน้ำทึ้งจากห้องอาหาร} & = & 1,100 \times 0.06 = 66 \text{ ลบ.ม./วัน} \\ \dots \text{ รวมปริมาณน้ำทึ้งทั้งหมด} & = & 369.36 + 66 = 435.36 \text{ ลบ.ม./วัน} = 456 \end{array}$$

2. การบำบัดน้ำเสียล่วงเพิ่มเติมด้วยระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Activated Sludge ที่มีอยู่เดิมนี้ ขอให้โรงเรມา ทำการศึกษาและตรวจสอบสภาพจริงเกี่ยวกับการทำงานในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดฯ ทุกขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาว่าระบบฯ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ออกแบบไว้ หรือไม่ และมีความเพียงพอต่อการรองรับปริมาณน้ำเสียที่จะเกิดขึ้นใหม่ได้หรือไม่

ตอบ การพิจารณาเงื่อนไขข้างต้น แยกได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่

2.1) การศึกษาและตรวจสอบสภาพจริงเกี่ยวกับการทำงานของระบบ AS ช่วงเบื้องต้น ดำเนินการที่ผ่านมา จากการศึกษาและตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียแบบ AS ของโรงเรມนั้น พบว่า โรงเรມได้ดำเนินการก่อสร้างระบบและคิดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียตามขั้นตอนต่าง ๆ อาทิ ถังตัดตะกอนขั้นแรก บ่อสูบน้ำเสีย ถังเติมอากาศขั้นแรก ถังเติมอากาศ ถังตัดตะกอน และ ถังเติมคลอรีน โดยเป็นไปตามข้อกำหนดของการออกแบบระบบ (Specification) ดังที่แสดงไว้ในการคำนวณ และแบบทางสถาบันชัยภรรภ-วิศวกรรมที่นำเสนอในภาคผนวก ค. ของรายงานฉบับนี้

และการดำเนินระบบบำบัดเพื่อรองรับปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมของโรงเรມในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณน้ำเสียเฉลี่ย 388 ลบ.ม./วัน เงื่อนไขต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเดินระบบ อาทิ ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ ต้องการให้ลงตัวและอัตราการสูบตะกอนเป็นต้น ได้ถูกกำหนดโดยโครงสร้างทางวิศวกรรมของระบบเอง ตลอดจนความลักษณะของน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบก็อยู่ในเกณฑ์ที่ได้ออกแบบไว้ และที่สำคัญคุณภาพน้ำทึ้งที่ผ่านการบำบัดแล้ว อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน น้ำทึ้ง ก่อตัวคือ มีค่า BOD ไม่เกิน 20 มก./ล. ซึ่งสามารถบรรบายน้ำทึ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้โดยไม่ส่งผลกระทบกระเทือนต่อสภาพแวดล้อมแต่อย่างใด จึงกล่าวได้ว่า ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ AS ที่เบิกใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ออกแบบไว้ทุกประการ

2.2) ประสิทธิภาพของระบบ AS ต่อบริษัทฯ เนื่องที่เพิ่มขึ้นของโรงเรມ โดยการขยายเพิ่มเติมห้องพักจากเดิม 403 ห้อง เป็น 456 ห้อง ทำให้เพิ่มปริมาณน้ำเสียจากเดิม 388 ลบ.ม./วัน เป็น 435.36 ลบ.ม./วัน การพิจารณาความสามารถของระบบ AS ที่มีอยู่เดิมว่ามีประสิทธิภาพ เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสีย ดังกล่าวได้หรือไม่ จะต้องพิจารณาและประเมินว่าเคราะห์ จำกัดของมูล การออกแบบของระบบ โดยยึดถือ ขนาดและลักษณะ ตลอดจนอุปกรณ์ในการบำบัดน้ำเสีย ที่มีอยู่เดิม เป็นเกณฑ์ การพิจารณาดังกล่าว อาจมีการปรับค่ามาตรฐานการออกแบบ (Criteria design) ของขั้นตอนบางส่วน เพื่อตรวจสอบความสามารถของขั้นตอนดังกล่าว ว่ายังมีสถานภาพเพียงพอ หรือไม่ หากไม่เพียงพออาจมีการนำเสนอบริษัทฯ แก้ไขระบบ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการ ดังกล่าวจะไม่กระทบ กระทบต่อรูปแบบและมาตรฐานของระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Activated Sludge แต่อย่างใด

รายละเอียดการตรวจสอบประสิทธิภาพการรองรับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นของระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Activated Sludge

(1) เงื่อนไขการออกแบบ

- 1. อัตราการไหลของน้ำเสีย 435.36 ลบ.ม./วัน - 456 ลบ.ม.
- 2. อัตราการไหลเฉลี่ย (11 ชม.) 39.58 ลบ.ม./ชม.
- 3. อัตราการไหลสูงสุด (8 ชม) 54.42 ลบ.ม./ชม.
- 4. BOD ของน้ำเสีย 220 มก./ล. ลดลงให้เหลือ 20 มก./ล.

(2) ถังตัดตะกอนขั้นแรก

$$\begin{aligned} \text{กำหนด Detention Time} &= 8.5 \text{ ชม.} \\ \text{ปริมาตรถังต้องเป็น} &= \underline{435.36 \times 8.5} = 154.2 \text{ ลบ.ม.} \\ &\quad 24 \\ \text{ถังที่ใช้มีขนาด กxยxล} &= 4.0 \times 15.0 \times 2.5 \text{ ม.} \\ \dots \text{ ปริมาตรถัง} &= 150 \text{ ลบ.ม.} \end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดของถังตัดตะกอนขั้นแรก นี่หมายความกว่าปริมาตรถังที่ต้องการเล็กน้อย อย่างไรก็ตามระบบบำบัดดังนี้มีถังตัดตะกอนขั้นสอง ซึ่งสามารถตัดตะกอนสารแขวนลอยที่เหลือตกค้างได้อีก และหากพิจารณาผลค่า Detention Time เป็น 8.0 ชม. ปริมาตรถังที่ต้องการจะมีขนาดเท่ากับ 145.12 ลบ.ม. ซึ่งเล็กกว่าขนาดถังตัดตะกอนขั้นแรกที่มีอยู่เดิม จึงคาดว่า ปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของถังตัดตะกอนขั้นแรกแต่อย่างใด

(3) บ่อสูบน้ำเสีย

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad V &= \underline{Q} \\ \text{เมื่อ} \quad V &= \text{ปริมาตรของน้ำเสียที่สูบออกจากบ่อสูบน้ำเสีย} \\ Q &= \text{อัตราการสูบน้ำเสียของบ่อ} \\ &= 60 \text{ ลบ.ม./ชม.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 Z &= \text{ความถี่ในการทำงานของบีม} \\
 &= 3 \text{ ครั้ง/ชม.} \\
 \text{ปริมาตรของบ่อสูบน้ำเสียต้องเป็น} &= \underline{60} = 5 \text{ ลบ.ม.} \\
 &\quad 4 \times 3 \\
 \text{บ่อสูบน้ำเสียที่ใช้มีขนาด กxยxล} &= 1.7 \times 2.7 \times 1.5 \text{ ม.} \\
 \therefore \text{ ปริมาตรบ่อ} &= 6.9 \text{ ลบ.ม.}
 \end{aligned}$$

หมายเหตุ: ติดตั้งบีมแบบ Submersible 3 ตัว แต่ละตัวมีความสามารถในการสูบน้ำ 60 ลบ.ม./ชม.

คันน์ขนาดของบ่อสูบน้ำเสีย และบีมสูบน้ำ ยังสามารถรองรับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นได้เนื่องจาก บีมแต่ละตัวมีความสามารถในการสูบมากกว่าปริมาณน้ำเสียสูงสุดที่เข้าสู่ระบบ 54.42 ลบ.ม./ชม.

(4) ถังเติมอากาศขึ้นแรก

$$\begin{aligned}
 \text{กำหนด Detention Time} &= 45 \text{ นาที} \\
 \text{ปริมาตรถังต้องเป็น} &= \underline{39.58 \times 45} = 29.7 \text{ ลบ.ม.} \\
 &\quad 60 \\
 \text{ถังเติมอากาศที่ใช้มีขนาด กxยxล} &= 1.7 \times 4.7 \times 4.1 \text{ ม.} \\
 \therefore \text{ ปริมาตรถัง} &= 32.8 \text{ ลบ.ม.}
 \end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดถังเติมอากาศขึ้นแรก มีความสามารถรองรับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มจากการโครงการ

(5) ถังเติมอากาศ

ประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียทั้งระบบ คือ

$$E = \frac{\text{BOD น้ำก่อนบำบัด} - \text{BOD น้ำหลังบำบัด}}{\text{BOD น้ำก่อนบำบัด}} \times 100$$

$$= \frac{220 - 20}{220} \times 100 = 90.9 \%$$

$$\text{กำหนด F/M} = 0.15 \text{ กก. BOD/กก. MLSS}$$

$$\text{BOD Load} = 435.36 \times 0.22 = 95.78 \text{ กก. BOD } 10\%$$

$$\text{Total MLSS} = 95.78 = 638 \text{ กก. MLSS}$$

$$0.15 \quad 692.77$$

$$\text{ความเข้มข้น MLSS ในขณะเดินระบบ } = 3,500 \text{ มก. MLSS/l.}$$

$$= 3.5 \text{ กก. MLSS/ลบ.ม.}$$

$$\text{ปริมาตรถังเติมอากาศต้องเป็น} = 638 = 182 \text{ ลบ.ม.}$$

$$3.5$$

$$17.77 - 433 \text{ ลบ.ม.}$$

$$\text{ถังที่ใช้ต้องมีขนาด กว้างxยาว} = 4.7 \times 10.8 \times 3.8 \text{ ม.}$$

$$\therefore \text{ปริมาตรถัง} = 192.9 \text{ ลบ.ม.}$$

เมื่อพิจารณาถึงจุดวิกฤต (critical condition) ของขนาดถังเติมอากาศที่มีอยู่เดิม เพื่อรับปริมาณน้ำเสียสูงสุดที่เข้าสู่ระบบ จะพบว่า ปริมาณน้ำเสียสูงสุดที่ยอมรับได้ เท่ากับ 460.33 ลบ.ม./วัน แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณน้ำเสียสูงสุดคงกล่าว *อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของ ขั้นตอนระบบบางส่วน อาทิ ถังคงตะกอน และระบบการเติมอากาศ เป็นต้น

(6) ระบบการเติมอากาศ

$$\text{ก. BOD ที่ต้องนำบัด} = 54.42 \times 0.2 = 10.88 \text{ กก./ชม.}$$

$$\text{ปริมาณออกซิเจนที่ต้องการ} = 2.0 \text{ กก. O}_2/\text{กก. BOD ที่ต้องนำบัด}$$

$$= 2.0 \times 10.88 = 21.76 \text{ กก. O}_2/\text{ชม.}$$

$$\text{ข. ปริมาณออกซิเจนที่ต้องการตามทฤษฎี} \quad (\text{กำหนดว่าอากาศมีออกซิเจน } 23.2\% \text{ โดยน้ำหนัก})$$

$$\text{ปริมาณอากาศที่ต้องการ} = \frac{21.76}{1.20 \times 0.232} = 78.16 \text{ ลบ.ม./ชม.}$$

ค. พิจารณาปริมาณอากาศที่ต้องการตามความเป็นจริง (Actual Air Requirement) ที่สภาวะมาตรฐาน (Standard Condition) โดยกำหนดประสิทธิภาพการแลกเปลี่ยนออกซิเจน (Oxygen Transfer Efficiency) ของเครื่องเติมอากาศ = 8%

$$\text{ปริมาณอากาศที่ต้องการ} = \frac{78.16}{8} = 977.0 \text{ ลบ.ม./ชม.}$$

$$= \frac{0.08}{16.28} \text{ ลบ.ม./นาที}$$

ก. พิจารณาปริมาณอากาศที่ต้องการในขณะเดินระบบ (Field Condition)
หากกำหนดว่าปริมาณทิศทางการแลกเปลี่ยนออกซิเจนจะทำได้เพียง 68%
ปริมาณอากาศที่ต้องการ = 16.28 = 23.94 ลบ.ม./นาที

นายเหตุ ติดตั้งเครื่องเป่าอากาศ 3 ตัว แต่ละตัวมีขนาด 8.19 ลบ.ม./นาที
ที่ความสูงของน้ำ 5,000 มม. มีกำลังรวม 24.57 ลบ.ม./นาที

จ. คำนวนจำนวน Helixor (หัวเติมอากาศ)

$$\begin{aligned} \text{Free air flow rate} &= 68 \text{ ลบ.ม./ชม.} \\ &= 1.13 \text{ ลบ.ม./นาที} \\ \therefore \text{ จำนวนหัวเติมอากาศ} &= \frac{23.94}{1.13} = 21.19 \text{ ตัว} \\ &= 22 \text{ ตัว} \end{aligned}$$

ดังนั้นถังเติมอากาศยังสามารถใช้บำบัดน้ำเสียจากโครงการ แต่ต้องมีการเพิ่มหัวเติม
อากาศอีก 2 ตัว จากเดิมที่มี 20 ตัว เป็น 22 ตัว

(7) ถังตกตะกอน

$$\begin{aligned} \text{อัตราการไหลเฉลี่ยของน้ำเสีย} &= 39.58 \text{ ลบ.ม./ชม.} \\ \text{กำหนด Surface Loading} &= 0.7 \text{ ลบ.ม./ตร.ม./ชม.} \\ \text{พื้นที่ผิวต้องเป็น} &= \frac{39.58}{0.7} = 56.54 \text{ ตร.ม.} \\ \text{ใช้ถังตกตะกอน 2 ใน } &\text{ขนาดพื้นที่ผิว (จำนวน } x \text{ ก } x \text{ ย)} = 2 \times 2.7 \times 10.8 \text{ ม.} \\ &= 58.32 \text{ ตร.ม.} \\ \text{ให้ชั้นน้ำใส มีความลึก} &= 1.0 \text{ ม.} \\ \text{ปริมาณตกตะกอนในถังตกตะกอน} &= 30 \% \text{ ของถังเติมอากาศ} \\ \text{ปริมาณ MLVSS : MLSS} &= 0.8 \\ \therefore \text{ ปริมาณตกตะกอนในถังตกตะกอน} &= \frac{0.3}{1,000} \times \frac{192.9}{2} \times \frac{3,500}{0.8} \\ &= 126.60 \text{ กก.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{ให้ความเข้มข้นของสารแขวนลอยบริเวณผิวน้ำ} &= 4,000 \text{ มก./ล.} \\
\text{ให้ความเข้มข้นของสารแขวนลอยบริเวณก้นถัง} &= 10,000 \text{ มก./ล.} \\
\text{... ความเข้มข้นเฉลี่ยของสารแขวนลอย} &= \underline{4,000 + 10,000} \\
&\quad 2 \\
&= 7,000 \text{ มก./ล.} \\
\text{... ความลึกของชั้นตะกอน} &= \underline{126.60} \\
&(7,000/1,000) \times (2.7 \times 10.8) \\
&= 0.62 \text{ ม.} \\
\text{... ความลึกของถังตกรตะกอน} &= 1.0 + 0.62 = 1.62 \text{ ม.} \\
\text{... ขนาดของถังตกรตะกอน} &= 2 \times 2.7 \times 10.8 \times 1.74 \text{ ม.} \\
\text{... ระยะเวลาตกรตะกอน} &= \underline{2 \times 51} = 2.6 \text{ ชม.} \\
&39.58 \\
\text{ตรวจสอบ Surface Overflow Rate กรณีอัตราการไหลสูงสุด} &= \underline{54.42} \\
&58.32 \\
&= 0.93 \text{ ลบ.ม./ตร.ม.-ชม.} \\
&< 48 \text{ ลบ.ม./ตร.ม.-ชม ... (ใช้ได้)}
\end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดของถังตกรตะกอน สามารถรองรับได้แล้วของโรงเรม โดยไม่ต้องปรับปรุงแก้ไขระบบ

(8) ตะกอนส่วนเกิน

$$\begin{aligned}
\text{ตะกอนส่วนเกิน} &= 0.25 \text{ กก. MLSS/กก. BOD} \\
&= 0.25 \times 424.8 \times 0.22 = 23.36 \text{ กก./วัน} \\
&\quad \text{จะต้อง} \frac{\text{ต้อง}}{\text{วัน}} \text{ วันละ 10\%} \\
&= 2.34 \text{ กก./วัน} \\
\text{ระยะกักตัวของตะกอน} &= 14 \text{ วัน} \\
\text{ปริมาตรของถังพักตะกอน} &= 14 \times 2.34 = 32.76 \text{ ลบ.ม.} \\
\text{ถังที่ใช้มีขนาด กxยxล} &= 2.2 \times 4.4 \times 3.5 \text{ ม.} \\
\text{... ปริมาตรถัง} &= 33.9 \text{ ลบ.ม.} \\
\text{... ปริมาณตะกอนหมุนเวียน} &= 23.36 \times 0.9 = 21.02 \text{ กก./วัน}
\end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดของบ่อพักตะกอน มีขนาดเพียงพอกับปริมาณตะกอนล้วน เกินที่เพิ่มขึ้น

(9) ถังเติมคลอรีน

$$\begin{array}{lcl} \text{กำหนด Contact Time} & = & 10 \text{ นาที} \\ \text{Contact Volume} & = & \underline{53.1 \times 10} = 8.85 \text{ ลบ.ม.} \\ & & 60 \end{array}$$

จากการพิจารณาระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนเร่ง ที่มีอยู่ในปัจจุบัน สำหรับกรณีร่องรวมเพิ่มเติมห้องพักอีก 53 ห้อง รวมทั้งสิ้น 456 ห้อง พบร่วมกับระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าวสามารถรองรับปริมาณน้ำเสียในส่วนที่เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมของห้องพักได้ โดยมีการปรับปรุงระบบในส่วนของการเพิ่มหัวเติมอากาศ (Helixor) ในบ่อเติมอากาศอีก 2 ตัว รวม 22 ตัว และกรณีการต่อท่อน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดด้วยถังแซฟล์จากห้องเครื่องและห้องน้ำชายเข้าสู่ระบบบำบัดแบบตะกอนเร่งนั้น เนื่องจากน้ำที่ผ่านระบบถังแซฟล์ดังกล่าว ไม่ได้มีมาตรฐาน ก็ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบ AS แต่อย่างใด เนื่องจากปริมาณน้ำทิ้งดังกล่าว ได้คิดรวมเป็นปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดแบบ AS แล้ว แต่ในทางตรงกันข้ามระบบถังแซฟล์ 2 ชุด (ห้องเครื่อง และห้องน้ำชาย) จะช่วยลดภาระลลสารบนเบื้องในน้ำเสียล้วนหนึ่งก่อน เข้าสู่ระบบ AS ต่อไป

รายละเอียดการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียแบบ AS ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขระบบแสดงสรุปในตารางที่ จ-1

ตารางที่ จ-1 รายละเอียดส่วนประภากองและการปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนเรือง (Activated Sludge)
โครงการโรงเริ่มร้อยลิตร เวอร์ จำนวน 456 ห้องพัก

หน่วยบำบัดน้ำเสีย	จำนวน	สถานภาพของระบบเติม	การปรับปรุงแก้ไขระบบส่วนเติม	ขนาด ก x ย x ส (ม.)	ความจุ (ลบ.ม.)	หมายเหตุ
บ่อตักไขมัน	1	ใช้ได้	-	(1)	29.2	- ควรมีการเพิ่มการเก็บคราบไขมัน ไปก่อจั๊คให้บ่ออยู่ร่องชื้น
บังคับตะกอนชั้นแรก	1	ใช้ได้ *	-	4.0x15.0x2.5	150.0	- การพิจารณาขนาดของระบบ ลดเวลาเก็บตักตะกอน (detention time) จากเดิม 9 ชม. เป็น 8.5 ชม. ซึ่งอยู่ในมาตรฐานการออกแบบส่าหรับ Pre-sedimentation ของระบบ AS ที่มีค่า $d_L = 2$ มม.*
บ่อสูบน้ำเสีย	1	ใช้ได้	-	1.7x2.7x1.5	6.9	- ขนาดของบ่อน้ำเสีย บังสานารถรองรับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้น ก่อวัวกือ ก่อลังสูบ ของปั้น 60 ลบ.ม./ชม. > ปริมาณน้ำเสียสูงสุดที่เข้าระบบ 54.42 ลบ.ม./ชม.
บ่อเดินอากาศชั้นแรก	1	ใช้ได้	-	1.7x4.7x4.1	32.8	- ขนาดความจุของบ่อเดิน 32.8 ลบ.ม. > ความจุที่ต้องการ 29.7 ลบ.ม.
บ่อเดินอากาศ	1	ปรับปรุง เพิ่มเติม	- เพิ่มหัวเติมอากาศ(Helixor) อีก 2 ตัว (จากเดิม 20 เป็น 22 ตัว) และเติมท่อพิเศษในบ่อเดินอากาศ	4.7x10.8x3.8	192.9	- การพิจารณาขนาดของบ่อเดินอากาศ เปรียบเทียบค่า F/M จากเดิม 0.13 เป็น 0.15 กก. BOD/gg. MLSS ซึ่งอยู่ในมาตรฐานการออกแบบ ** กรณี Extended Aeration = 0.05-0.15 กก. BOD/gg. MLSS - เครื่องบ่าอากาศ (Blower) ของเดิมมีขนาดเดียวหล่อ ก่อวัวคือ 24.57 ลบ.ม./นาที > ปริมาณอากาศที่ต้องการในระบบ 23.94 ลบ.ม./นาที
บังคับตะกอนชั้นที่สอง	2	ใช้ได้	-	2.7x10.8x1.74	102.0	- การพิจารณาขนาด พบว่า หีบที่คิวของบังคับตะกอนเดิม 58.32 ลบ.ม. > หีบที่คิวที่ต้องการ 58.54 ลบ.ม. - ค่า Surface Overflow Rate กรณีตราการไหลน้ำล่อสูด มีค่า 0.93 ลบ.ม./ตร.ม. - ชม. - ระยะเวลาตักตะกอน (detention time) มีค่าเท่ากับ 2.6 ชม.
บ่อพักน้ำ	1	ใช้ได้	-	1.6x5.7x2.77	25.3	-
บังเดินคลอรีน	1	ใช้ได้	-	1.6x7.2x2.8	32.2	-
บ่อตักตะกอน	1	ใช้ได้	-	2.2x4.4x3.5	33.9	- การพิจารณาขนาดบ่อตักตะกอน ลดเวลาตักเก็บตะกอน จาก 15 วัน เป็น 14 วัน หน่วยปริมาตรของบ่อตักเติม 33.9 ลบ.ม. > ความจุที่ต้องการ 32.76 ลบ.ม.

หมายเหตุ : * บังคับตะกอนชั้นแรกที่มีอยู่เดิมสามารถรองรับปริมาณน้ำเสียให้สูงสุดเท่ากับ ปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของโรงงาน แห่งที่ 435.22 ลบ.ม./วัน

** ข้อมูลมาตรฐานการออกแบบ ระบบ Activated Sludge จาก Wastewater Engineering Treatment, Disposal and Reuse by

Metcalf & Eddy Inc. second edition, 1979

(1) ุปกรณ์ดังนี้ได้เป็นทรงสี่เหลี่ยม

3. การนำบันทึกน้ำเสียด้วยถัง SATS ของห้องน้ำหุ่ง ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพน้ำทึ้งไม่ถูกต้องให้โรงเรมฯ พิจารณาในประเด็นนี้ใหม่อีกรอบหนึ่ง รวมทั้งให้เสนอมาตรการในการลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นด้วย

ตอบ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบถัง SATS ของห้องน้ำหุ่ง เป็นรุ่น MA-576 ติดตั้งอยู่บริเวณน้ำที่ 1 ของโรงเรมมีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสีย จากอาคารกิจกรรมดังต่อไปนี้

บ้าน/แฟลต	50 คน	สำนักงาน 250 ตร.ม.
โรงงาน	80 คน	กัตตาการ 166 ตร.ม.
โรงเรียน	100 คน	

การพิจารณาความสามารถของระบบบำบัดดังกล่าว พบว่า สามารถรองรับปริมาณน้ำเสียในรูปสมคุลัยประชากรได้เท่ากับ 50-100 คน เมื่อเทียบเทียบกับร่างมาตรฐานน้ำทึ้งชุมชนตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2528 จัดอยู่ในระดับและขนาดชุมชน ประเภท ก คือน้อยกว่า 100 คน เมื่อเทียบกับร่างมาตรฐานน้ำทึ้งที่ผ่านระบบบำบัดแบบถังแซฟล์ ที่ทำการเก็บตัวอย่างน้ำ ช่วงดำเนินการศึกษาโครงการนี้ มาวิเคราะห์เบรียบเทียบกับร่างมาตรฐานดังกล่าว สรุปได้ดังตารางที่ จ-2

ดังนีคุณภาพน้ำทึ้งที่ผ่านระบบถังแซฟล์ โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำทึ้งให้ได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด กล่าวคือ มีค่าความต้องการออกซิเจนทางชีวภาพ น้อยกว่า 90 มก./ล. ยกเว้นปริมาณของแข็งแขวนลอยและเอนามีนเนี่ยในต่อเจน มีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนดให้มีค่าไม่เกิน 60 และ 25 มก./ล. ตามลำดับ

ในกรณีที่สมรรถภาพของระบบลดลง จนมีผลทำให้คุณภาพน้ำทึ้งที่ผ่านการบำบัดแล้ว มีค่าเกินมาตรฐาน แนวทางการแก้ไขหากพิจารณาแนวโน้มการต่อท่อน้ำทึ้งที่ผ่านการบำบัดแล้ว เข้าสู่ ระบบบำบัดแบบ AS ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ 5 วัน นั้น พบว่า ปริมาณน้ำทึ้งในล้วนที่เพิ่มเติมนี้ อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการรองรับน้ำเสียของระบบ AS ได้ เนื่องจากผลการตรวจสอบสมรรถภาพการทำงานของระบบ AS พบว่า มีการใช้งานเต็มขีดความสามารถของระบบแล้ว อีกทั้งหากตามแนวทางการต่อท่อเขื่อมดังกล่าว อาจเป็นไปได้ ข้อนี้กับ ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทึ้งผ่านการบำบัดจากถังแซฟล์ และจากระบบบำบัด AS ว่ามีโอกาสที่จะรับภาระความสกปรกของน้ำเสียที่เพิ่มขึ้น ควบคู่กับปริมาณน้ำเสียได้หรือไม่ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นมาตรการหลักทางเลือก ในการลดผลกระทบจากการลดผลกระทบด้วย

ตารางที่ ๑-๒
คุณภาพน้ำทึบในพื้นที่โครงการ (เก็บตัวอย่างน้ำเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2533)

ดัชนีคุณภาพ	คุณภาพน้ำ		มาตรฐานคุณภาพน้ำทึบ	
	น้ำทึบผ่านระบบบำบัดแบบตะกอนเร่ง	น้ำทึบผ่านถังแขกส์ห้องน้ำหมิง	อาคาร ๑/ ประเภท ก	ระดับและ ขนาดชั้นชั้น <101 คน
ความเป็นกรดด่าง, หน่วยพีเอช ของแข็งแขวนลอย, มก./ล. ปริมาณของแข็งละลายน้ำทึบหมด, มก./ล.	7.5 70*	7.2 84*	5.0-9.0 ≤30	5.0-9.0 ≤60
ความต้องการออกซิเจนทางชีวภาพ, มก./ล.	670*	315	≤500	≤500
ฟลูสเฟต, มก./ล.	25*	54*	≤ 20	≤ 90
ไนเตรตในติระเจน, มก./ล.	10.00	20.00	-	-
แอมโมเนียในติระเจน, มก./ล.	0.02	0.06	-	-
น้ำมันและไขมัน, มก./ล.	33.74	27.30*	-	≤ 25
พคอล โคลิฟอร์มแบคทีเรีย, MPN/100 มล.	6.6	2.9	≤ 20	≤ 20
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทึบหมด, MPN/100 มล.	210	≥2,400	-	-
	≥2,400	≥2,400	-	-

หมายเหตุ

1/ มาตรฐานคุณภาพน้ำทึบจากการประเกท ก. กรณีโรงเร้มีห้องพักเกิน 200 ห้อง
ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการลังแวดล้อมแห่งชาติ ปี 2532
เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำทึบจากการ

2/ ร่างมาตรฐานน้ำทึบชั้นชั้น กรณีระดับและขนาดชั้นน้อยกว่า 101 คน
ตามมติคณะกรรมการลังแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2528

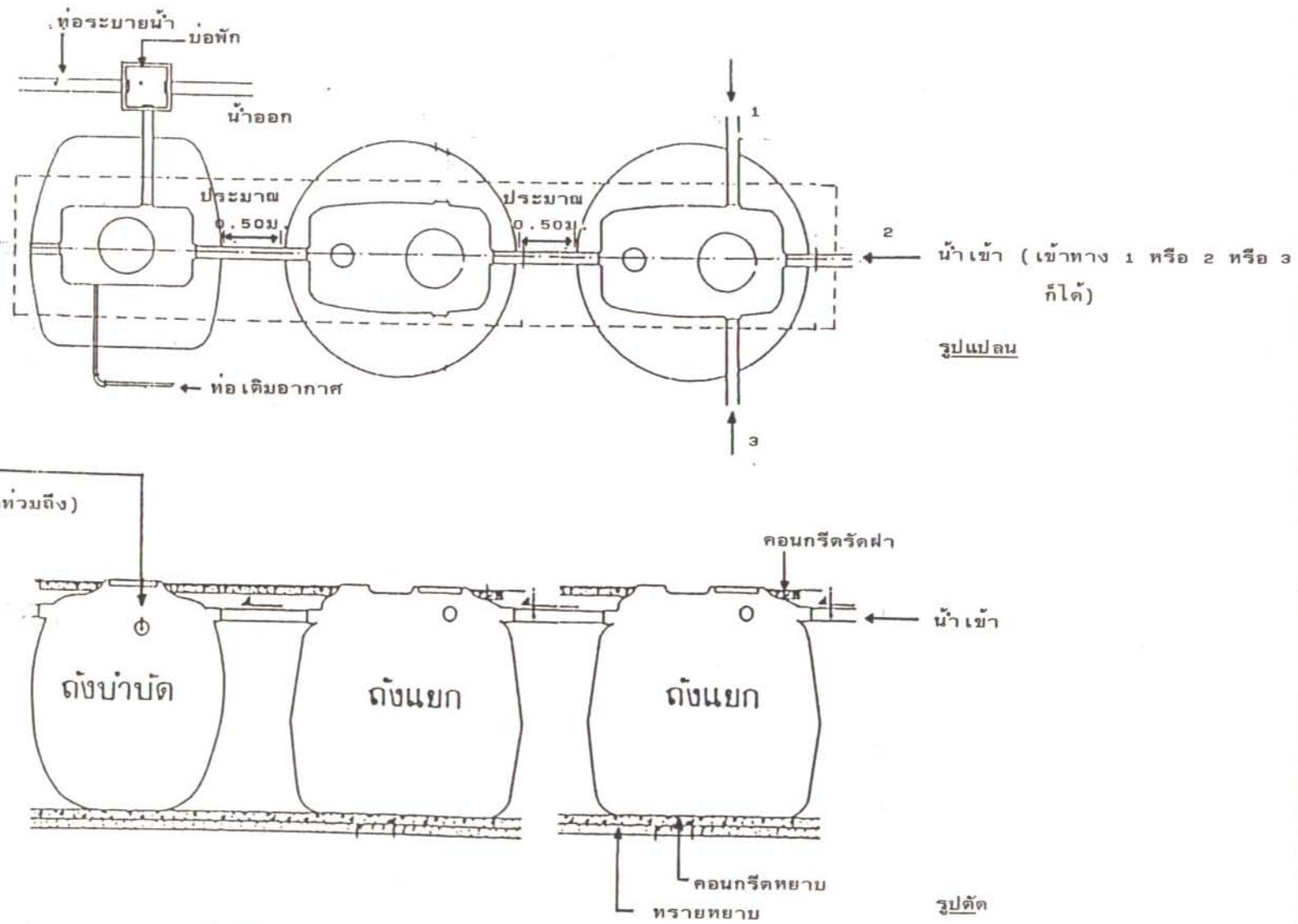
* ไม่อัญญายาตรฐาน

1. ติดต่อบริษัทผู้ขายและติดตั้งระบบดังนี้ให้มาตรฐานการทำงาน ตามขั้นตอน
ค่าง ๆ อาทิ ปริมาณตะกอนละเอียดในถังแยก ปริมาณออกซิเจนและคลอรีน ในถังบำบัดค่าว่าเป็นไป
ตามมาตรฐานการออกแบบของถังแซฟล์หรือไม่อย่างไร

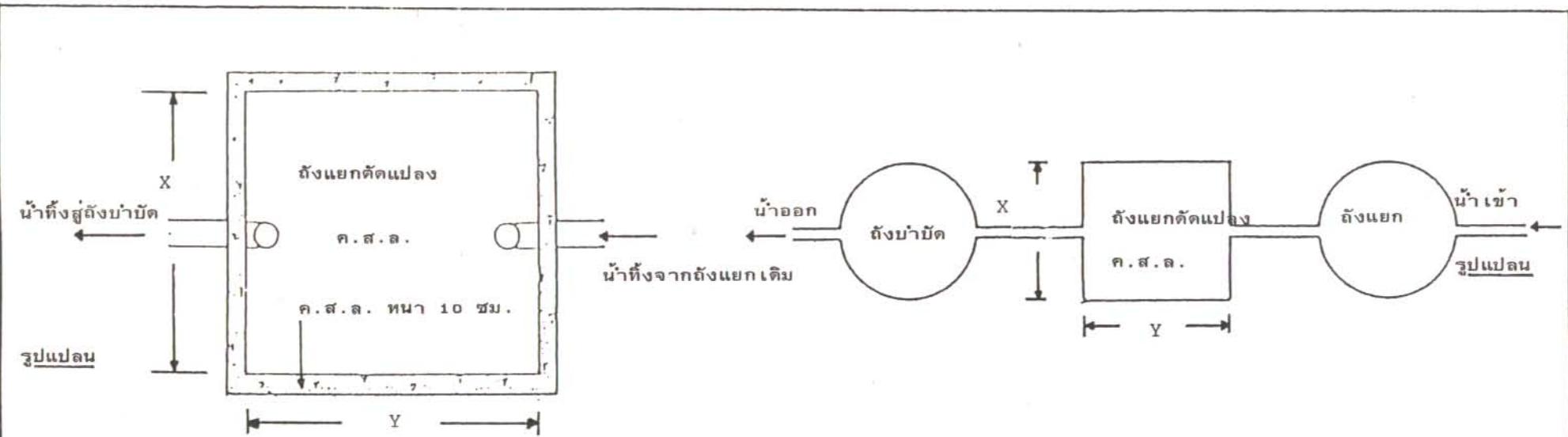
2. การเพิ่มเติมจำนวนถังแยก ของถังแซฟล์รุ่น MA-576 อีก 1 ใบ เพื่อใหม่
ประลักษณ์ภาพในการกำจัดสารแ徊นอลอย ที่เหลือตกค้างอยู่ (รูปที่ จ-1)

3. การเพิ่มเติมจำนวนถังแยก ของระบบดังนี้อีก 1 ใบ โดยคัดแบ่งเป็นถัง
คอนกรีต ซึ่งมีมาตรฐานเดียวกับถังแยกของถังแซฟล์รุ่น MA-576 การคัดแบ่งดังกล่าว
มีผลโดยตรงกับราคาน้ำที่การก่อสร้าง เนื่องจากเป็นถังคอนกรีตธรรมชาติ และอาจส่งผลถึง
พื้นที่พิภานห้าดด ของการตกตะกอนของสารแ徊นอลอยได้ (รูปที่ จ-2)

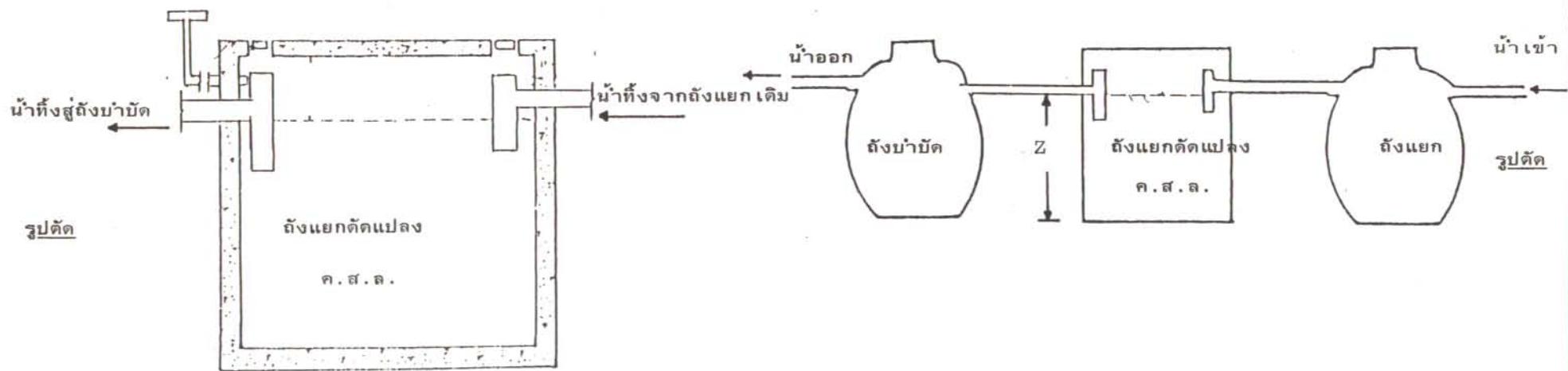
4. การเพิ่มถังแซฟล์ อีก 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วย ถังแยกและถังบำบัดสำหรับน้ำด
และรุ่นของถังแซฟล์จะต้องพิจารณาจากคุณภาพน้ำทั้งที่ผ่านการบำบัดจากถังแซฟล์ ที่มีอยู่เดิม
เป็นเกณฑ์ ในการพิจารณาประสิทธิภาพของการลดภาระความสกปรก ของถังแซฟล์ที่จะติดตั้งเพิ่มเติม

รูปที่ ๑-๑ แสดงการเพิ่มเติมถังแยกของระบบถังแซทท์ รุ่น MA-576 สำหรับห้องน้ำหอยานของโรงเรียน

$$X \times Y \times Z = 3.50 \text{ ลบ.ม.}$$

รูปที่ ๘-๒ แสดงการเพิ่มเติมถังแยกตัดแบล็ง ค.ส.ล. ของระบบถังแซทส์รุ่น MA-576 สำหรับห้องน้ำทั้งหมดในโรงเรียน

4. ให้โรงเรมฯ เสนอรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการนำน้ำทิ้งจากระบบ Air Washer ของครัว และระบบ Water Spray Cyclone ของ Boiler เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Activated Sludge โดยมีแผนผังแสดงขั้นตอน และแนวท่อระบายน้ำดังกล่าวประกอบด้วย

ตอบ ระบบระบายน้ำอากาศของโรงเรม ประกอบด้วย การระบายน้ำอากาศภายในอาคารห้องพัก และจากห้องครัว ดังได้กล่าวไว้รายละเอียดในหัวข้อ 2.12 ของรายงานฉบับนี้ สำหรับการกำจัด เช่นกันและคุณน้ำทิ้งจาก Air Washer และ Water Spray Cyclone ซึ่งมีน้ำทิ้งบางส่วน ที่นำไปบำบัดยังระบบบำบัดน้ำเสียแบบ AS ของโรงเรม จากช่วงเปิดดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า ปริมาณน้ำทิ้งจากระบบ Air Washer ของครัว และระบบ Water Spray Cyclone ของ Boiler มีปริมาณเท่ากัน 5 ลบ.ม./วัน รวมกับน้ำเสียจากกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรมที่เข้าสู่ระบบ AS ทั้งสิ้นเท่ากัน 388 ลบ.ม./วัน และคาดว่าการเพิ่มเติมห้องพักของโรงเรมนี้ส่งผล กระทบต่อการเพิ่มปริมาณน้ำทิ้งจากระบบทั้งสอง อย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

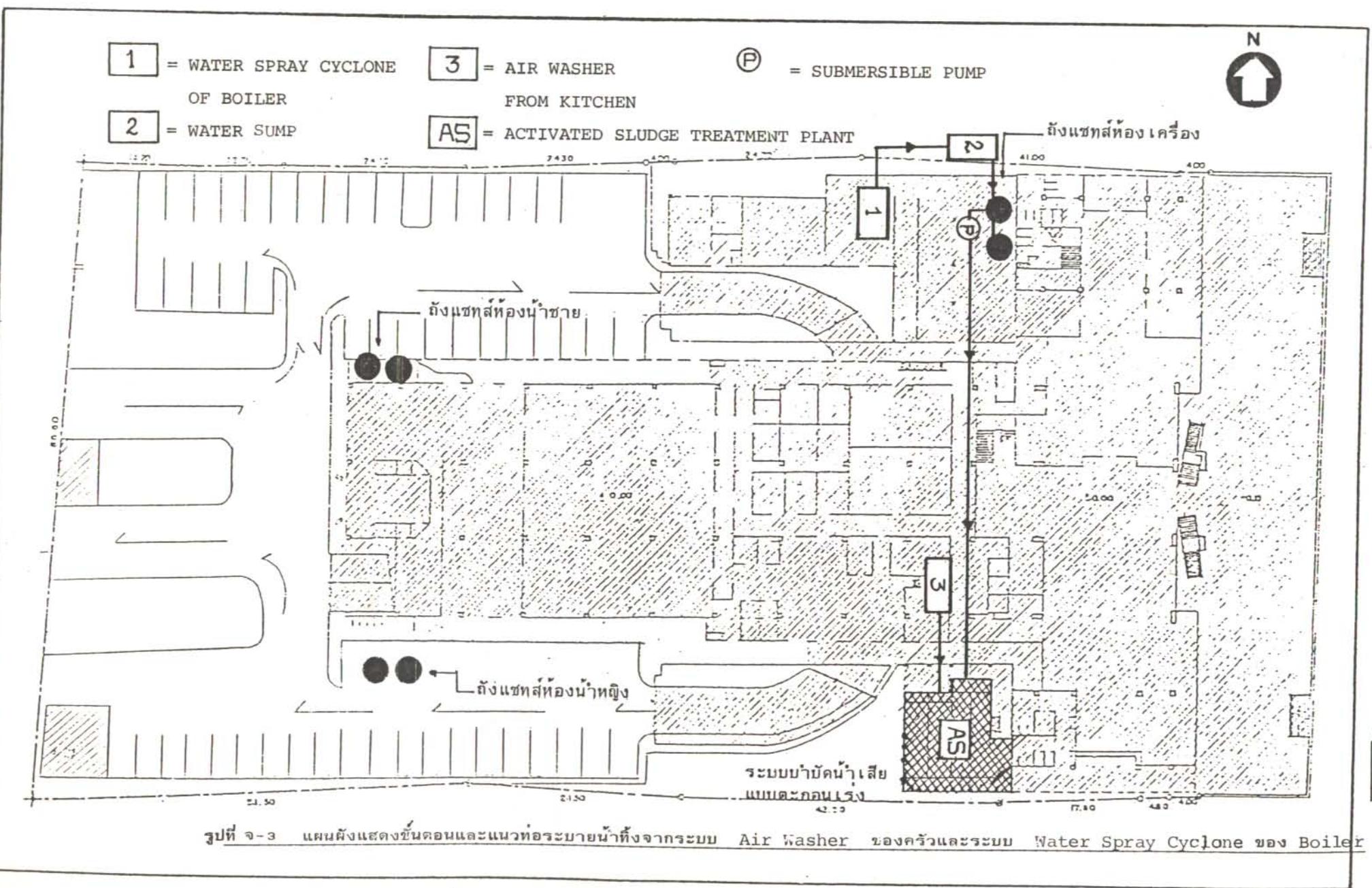
แนวท่อระบายน้ำจากระบบ Air Washer ของห้องครัว และระบบ Water Spray Cyclone ของ Boiler และดังรูปที่ จ-3 ในกรณีของน้ำทิ้งจาก Air Washer ของห้องครัว ซึ่งติดตั้งระบบบริเวณชั้น 5 จะมีการเดินท่อลงมาตามแนวคัน儿มายังชั้นล่างบริเวณ Innerwalked way ใกล้ห้อง bakery, Thai Kitchen และ Canteen ของโรงเรม และต่อท่อเชื่อมเข้าสู่ ระบบบำบัดแบบ AS โดยตรง สำหรับน้ำทิ้งจากระบบ Water Spray Cyclone ของ Boiler มีการเดินท่อจากบริเวณ Boiler จุดที่ 1 มาถึงจุดที่ 2 และต่อเชื่อมลงสู่ถังแซฟล์บิวเวฟ ห้องเครื่อง หลังจากนั้นผ่าน Submersible Pump สูบน้ำทิ้งไปสู่ระบบบำบัดแบบ AS ต่อไป

Air Washer ของห้องครัว

Water Spray Cyclone ของ Boiler

5. ให้โรงเรมเส้นขอรายละเอียดวิธีการกำจัดน้ำเสีย และการแก้ไขปัญหาภัยน้ำท่วมกวน จากห้องเก็บขยะ มูลฝอยของโรงเรมฯ

ตอบ การจัดการขยะมูลฝอยของโรงเรม ได้จัดเตรียมห้องเก็บขยะ บริเวรค้านข้างทางเข้า ของโรงเรมโดยจัดสร้างเป็นห้องเก็บขยะ มีหลังคาคลุมมิดชิด เป็นห้องคอนกรีต ขนาด $3.0 \times 2.5 \times 2.75$ เมตร มีความจุรวมเท่ากับ 20.62 ลบ.ม. ขยะที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของ โรงเรม จะเก็บรวบรวมไว้ถุงพลาสติกสีดำ โดยทำการแยกประเภทขยะเปียกและขยะแห้ง โดย ส่วนใหญ่ ขยะที่รวบรวมได้ จะเป็นขยะแห้ง สำหรับขยะเปียกจะเก็บจากการบุกรุกอาหาร ซึ่ง เช่น อาหารคงกล่าว จะมีผู้รับซื้อไปเป็นอาหารลัตต์ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าไม่มีขยะเปียกบริเวณห้องเก็บขยะ

ในการกองเก็บขยะมีระบบทูบมิดชิด ไม่ก่อให้เกิดภาพที่ไม่น่าดู และมีการบีบปากถุงอย่างมีคุณภาพ การจัดการขยะ โรงเรมอาศัยรดเก็บขยะของกทม. ซึ่งมาทำการเก็บสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง เนื่องจากการเก็บขยะของกทม. บางครั้งมีการแยกเศษวัสดุและประเภทบริเวณห้องเก็บขยะ ซึ่งอยู่ในพื้นที่โรงเรม อาจก่อให้เกิดภาพที่ไม่น่าดู และอาจส่งกลิ่นรบกวนได้ อันเป็นผล จากการหมักหมอนของขยะมูลฝอย โรงเรมจึงควรมีมาตรการเข้มงวด ในการไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ รถเก็บขยะของกทม มาดำเนินการแยกขยะ ณ บริเวณโรงเรม ให้ทำการเก็บขยะด้วย自己 เร็ว และโรงเรมอาจจะรับดำเนินการแยกประเภทของขยะให้เรียบร้อย เพื่อดำเนินการแบ่งเบาภาระ ของเจ้าหน้าที่กทม. และไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายในขณะปฏิบัติหน้าที่

เรื่องปัญหาน้ำเสียจากขยะมูลฝอย เนื่องด้วยขยะโดยส่วนใหญ่ เป็นขยะแห้ง ดังนั้นจึงคาดว่า ไม่มีน้ำเสียเกิดขึ้น จากขยะของโรงเรม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมใดย่อบริเวณ แต่อย่างใด เพื่อเป็นการบังกันน้ำจากเศษขยะบางส่วน โรงเรมจะดำเนินการขุดร่องน้ำ โดยรอบห้องเก็บขยะ “ให้มีแนวลาดเอียงลงสู่ร่างระบายน้ำสาธารณะของกทม. บริเวณด้านหน้า โรงเรม ในกรณีที่มีการล้างห้องเก็บขยะ ทำให้น้ำล้างไม่บนเบื้องลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โดยทันที ทันใด แต่ให้ระบายน้ำลงสู่ร่างระบายน้ำของกทม. เป็นอันดับแรกก่อน ซึ่งเป็นการลดภาระมลพิษ และการแบ่งเบื้องต่อแหล่งน้ำธรรมชาติโดยตรง